

TOCHTJE OP NIVEAU

OP PAD MET DE SCHRIJFSTER VAN 'HET ENGELAND VAN JANE AUSTEN'

Op zoek naar de vijver die Jane Austen nooit beschreef

Voor een kwartje kocht Karin Quint in de jaren negentig een vertaling van *Pride and Prejudice*, een van de zes romans van Jane Austen.

Ze werd gegrepen door de verhalen en wilde dezelfde reizen maken die de hoofdpersonen hadden afgelegd. Bij gebrek aan een goede reisgids schreef ze die maar zelf. Een gat in de markt, zo bleek.

Door **Hans Bouman**

Karin Quint raakte zo gefascineerd door de romans van Jane Austen dat ze de reizen wilde maken die de Engelse schrijfster in haar werk had afgelegd. De 'Pride and Prejudice-route' is één van de voetspoorreizen die ze aanbeveelt aan het eind van *Het Engeland van Jane Austen*.

De route voert in 189 kilometer langs alle filmlocaties uit de zesdelige televisiebewerking die de BBC in 1995 van de roman maakte. Nog altijd de beste, vindt Austen-kenner ('Janeite') Quint. 'Colin Firth is wat mij betreft de ideale Mr Darcy en Jennifer Ehle is een betere Elizabeth Bennet dan Keira Knightley in de verfilming uit 2005. Knightley is eigenlijk te mooi.'

Onder het genot van een kopje Earl Grey – haar Engelandliefde beperkt zich niet tot Austen – vertelt Quint hoe haar fascinatie voor Jane Austen (1775-1817) begon in de jaren negentig met de aankoop van *De gezusters Bennet* (een uit 1964 stammende vertaling van *Pride and Prejudice*) voor een kwartje op een rommelmarkt.

'Ik las dat boek in één ruk uit en hoorde vervolgens van de BBC-verfilming. Daarop huurde ik de videobanden en was direct verkocht. Ik wilde alles van Austen lezen. Helaas bleek ze maar zes romans te hebben geschreven. Toen ik die uit had, ging ik haar biografieën lezen. Want ik wilde meer weten over de vrouw die boeken schreef die ook na tweehonderd jaar nog zo geweldig toegankelijk zijn. Haar geheim is dat ze zo nuchter is, toegerust met een prachtig relativerende humor.'

Tot Quints teleurstelling bleek in haar vriendenkring niemand haar enthousiasme voor Austen te delen. Daarom besloot ze, op zoek naar *kindred spi-*

JANE AUSTEN (1775-1817)

Jane Austen wordt beschouwd als een van de groten uit de Engelse letteren. Vooral haar subtiele maar daarom niet minder venijnige ironie vindt tegenwoordig veel waardering. In haar populairste roman, *Pride and Prejudice* (1813), vertelt Austen over de vijf zusters Bennet, en hun pogingen een geschikte echtgenoot te vinden. De intelligente en eigenzinnige Elizabeth en de complexe, schijnbaar harteloze Mr Darcy zijn de hoofpersonages van het boek.

rits, een aantal jaren geleden de newssite en community JaneAusten.nl op te richten. Om het gesprek daar een beetje op gang te helpen, verzoon ze twee vrouwen die *posts* plaatsten. Binnen de kortste keren kwam er uit het hele land échte respons. 'Veel mensen schreven: hè, kunnen we eindelijk ons ei kwijt! Lekker praten over de dingen die we leuk vinden, zonder dat iemand zegt: daar heb je háár weer.'

Voetspoor 1

Dag 1. Rosings en Hunsford (woensdag)

'Het imposante Belton House beveel ik aan als het beginpunt van mijn 'Pride and Prejudice-route'. Het is in de serie te zien als Rosings. Hier woonde de formidabele dame Lady Catherine de Bourgh. Je kunt er de slaapkamer bezoeken waar Colin Firth als Mr

Darcy aan een 18de-eeuws bureautje een brief aan Elizabeth schrijft.

'Als je het huis en de omgeving hebt verkend, kun je overnachten in Teigh Old Rectory, dat in de serie de pastorie is van dominee Collins, die zo kruiperig doet tegen de rijke Lady Catherine en zo arrogant tegen zijn minderen.

'Net als nu was het ten tijde van de film een particulier huis. De familie Owen gaf de BBC toestemming de ruimtes compleet nieuw in te richten en zelfs de centrale verwarming en de stopcontacten te verwijderen. Toen Victoria Owen negen jaar geleden een B&B begon, kreeg ze tot haar verrassing een stortvloed aan boekingen. Logisch, het is toch geweldig om te slapen in de kamer van Elizabeth Bennet, als Mr Darcy bij het haardvuur te zitten en te ontbijten in de hal van die vervelende Mr Collins.'

Voetspoor 2

Dag 2. Sudbury Hall (donderdag)

'Sudbury Hall is de locatie die diende als interieur van het landhuis van Mr Darcy, Pemberley. De buitenscènes zijn opgenomen bij een ander landhuis, Lyme Hall, maar de eigenaren vonden binnen filmen daar veel te veel gedoe en gaven geen toestemming. Achteraf is dat wel een gelukkige zaak, want het interieur van Lyme Hall valt nogal tegen. Sudbury Hall is veel lichter. Bovendien is er een heel leuk speelgoedmuseum in gevestigd.'

Quint beperkte zich niet tot het lezen van en schrijven over Austen. Ze richtte samen met forumleden

070614 © de Volkskrant -tb. Foto's Corbis

leesgroepen op waarin ze met andere Janeïtes het werk van de schrijfster besprak en nam deel aan het jaarlijkse Jane Austen Festival in Bath. Keurig gekleed in de bijbehorende Regency-kleding.

Tijdens haar vakanties, steevast doorgebracht in Engeland, probeerde ze zo veel mogelijk Austen-locaties te bezoeken, en ontdekte zo tot haar verrassing dat er niet één echt complete Jane Austen-reisgids bleek te bestaan. En wat er wél is, blijkt vaak achter de computer te zijn geschreven en vol onjuistheden te staan.

Twee jaar geleden ontving Quint een mail van een vader die met zijn dochters langs de locaties van de *Pride and Prejudice*-verfilming uit 1995 wilde reizen. Ze schreef een uitvoerig reisplan voor de man, compleet met welke dagen hij het best waar naartoe kon gaan, in verband met de diverse openingstijden.

'Toen dacht ik: het is toch eigenlijk raar dat je dat niet gewoon in een boek kunt opzoeken. En meteen daarna: misschien moest ik dat boek dan maar gaan schrijven.'

Voetspoor 3

Dag 3. Longnor en Ramshaw Rocks (vrijdag)

'In de serie logeert Elizabeth samen met haar oom en tante in een herberg in Longnor, een mooi, hooggelegen dorpje in het Peak District. In dat pandje is nu een galerie gevestigd en eigenlijk is er niets meer te zien dat aan de verfilming herinnert, maar de eigenaar vertelde dat er bijna dagelijks Austen-liefhebbers lopen te fotograferen.'

'Op Ramshaw Rocks kijkt Elizabeth uit over het

prachtige Peak District. Op internet had ik gelezen dat dat uitkijkpunt in het heuvelgebied The Roaches lag. Uren heb ik vergeefs gezocht en geklommen. Pas een dag later ontdekte ik de juiste plek bij toeval. De aanwijzingen op internet hadden me volkomen de verkeerde kant op gestuurd.'

In totaal reisde Quint tweeënhalve maand door Engeland en bezocht elke plek die te maken heeft met Austens leven, haar werken en de diverse verfilmingen daarvan.

'Voor mijn gevoel rustte er een verplichting op mij ten opzichte van de *diehard* Janeïtes, waarvan ik er via de website heel wat had leren kennen. Die wilde ik niet teleurstellen door dingen te missen of onnauwkeurig te zijn. Bovendien waren er veel mensen die zeiden: ik ben al op alle Austen-plekken geweest en heb alles al gezien. Dat klonk voor mij als een uitdaging: dat zullen we nog wel eens zien!'

In Engeland kreeg ze overal volledige medewerking van de mensen die ze benaderde. 'Men is daar hartstikke trots op Jane Austen. Bij ons leest niemand nog auteurs van 200 jaar geleden, maar daar wel. Dat komt mede doordat Austen nauwelijks over de politieke situatie in haar tijd schreef. Had ze dat wel gedaan, dan waren haar boeken minder toegankelijk geweest. Maar zij richtte zich op de essentie, de mens, en die is in wezen niet veranderd.'

Voetspoor 4

Dag 4. Lyme Park (zaterdag)

'Veel verfilmingen van Austens romans hebben plaatsgevonden op deftiger locaties dan de boeken

suggereren, en de BBC-versie van *Pride and Prejudice* is daarop geen uitzondering. Het majestueuze Lyme Park, dat gebruikt werd voor de buitenscènes bij Pemberley, de woning van Mr Darcy, zou deze waarschijnlijk nooit hebben kunnen betalen.

'Toch was de BBC over het algemeen keurig trouw aan letter en geest van het boek. Op één befaamd gebeurtenis na, die in Engeland een bijna iconische status heeft verkregen.

'Er is een scène waarin Colin Firth, verhit na een lange rit te paard, met kleren en al in de vijver bij zijn landhuis duikt, en vlak daarna druipend en wel oog in oog komt te staan met Elizabeth. Die gebeurtenis zal je in Austens boek vergeefs zoeken. Het was ondenkbaar dat een deftig man als Mr Darcy dat - nota bene in aanwezigheid van zijn personeel - zou doen. Maar het heeft Firth wel veel extra bewonderaars opgeleverd.

'Overigens is de acteur nooit echt zelf in de vijver gesprongen. Dat liet hij een stuntman doen. En de onderwateropnamen van een zwemmende Darcy vonden plaats in een watertank in de studio.

'Natuurlijk heb ik ook de vijver opgenomen in mijn boek. Je moet er een heel stuk voor door een veld vol schapen en schapendrollen lopen en welbeschouwd is het een nogal viezige waterplas. Maar het is wel de vijver waarin Colin Firth nooit is gesprongen toen hij de scène speelde die Jane Austen nooit heeft geschreven.'

Karin Quint: *Het Engeland van Jane Austen*. Dominicus; 330 pagina's; € 19,95.

Op 15 juni geeft Karin Quint een lezing over Jane Austen, inclusief high tea, in het Dordts Patriciaërshuis. dordtspatriciaershuis.nl.